

PLA DE MESURES ANTIFRAU DE L'INSTITUT D'ESTUDIS ESPACIALS DE CATALUNYA COM A ENTITAT EXECUTORA DEL PLA DE RECUPERACIÓ TRANSFORMACIÓ I RESILIÈNCIA

ÍNDEX

1. **Introducció**
 2. **Definicions**
 3. **Declaració Institucional Antifrau de l'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya**
 4. **Mesures de prevenció i contingència**
 - 4.1 **Formació i conscienciació**
 - 4.2 **Publicació de la informació en lloc destacat a la plana web de l'IEEC**
 - 4.3 **Promoció d'una cultura ètica a l'IEEC**
 - 4.4 **Mesures relacionada amb la prevenció dels conflictes d'interessos. Subscripció d'una Declaració d'Absència de conflictes d'interès (DACI)**
 - 4.5 **Aplicació de forma estricta de la normativa**
 - 4.6 **Disseny del mapes de riscos**
 - 4.7 **Revisió dels sistemes de gestió i control intern**
 5. **Mesures de detecció**
 - 5.1 **La definició dels indicadors de frau**
 - 5.2 **La posada en funcionament de canals de denúncia**
 - 5.3 **La utilització d'eines de prospecció de dades "data mining" o base dades**
 6. **Mesures de correcció del frau**
 7. **Mesures de persecució**
 8. **Mesures de seguiment**
 9. **Equip tècnic de treball**
- Annex 1. Models de Declaració d'absència de conflicte d'interessos**
- Annex 2. Taula actuacions específiques en mesures de prevenció**
- Annex 3. Mapa de riscos en la gestió de la contractació pública**

1.- INTRODUCCIÓ

El Parlament Europeu i el Consell de la Unió Europea van adoptar el Reglament (UE) 2021/241 de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència. L'objecte d'aquest Reglament és establir els sis pilars estructurals d'actuació d'aquest Mecanisme, el seu finançament, les modalitats de finançament de la UE i les normes per a la concessió d'aquest finançament. L'objectiu específic del Mecanisme és proporcionar als Estats membres ajuts financers perquè assoleixin les fites i objectius de les reformes i inversions establertes en els seus respectius plans de recuperació i resiliència.

L'article 22 del Reglament (UE) 2021/241 regula la protecció dels interessos financers de la Unió i obliga els Estats membres, en la seva condició de beneficiaris o de prestataris d'aquests fons, a adoptar totes les mesures adequades per protegir els interessos financers de la Unió Europea i vetllar per què la utilització d'aquest fons s'ajusti al Dret de la UE i nacional, especialment en tot allò que afecta a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

Amb l'objectiu de complir el mandat de l'esmentat article 22 del Reglament (UE) 2021/241, el Ministeri d'Hisenda i Funció Pública va adoptar l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (en endavant OM). Aquesta OM s'aplica a totes les entitats que integren el sector públic definides a l'article 2.1 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, i també s'aplica a qualsevol altre agent receptor de fons del Pla de recuperació transformació i resiliència (en endavant, PRTR).

L'article 6 de l'OM estableix que, per donar compliment a l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241, tota entitat que participa en l'execució de mesures del PRTR ha de disposar d'un Pla de mesures antifrau que li permeti garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, ha utilitzat el fons corresponents de conformitat amb la normativa aplicable i, en particular, en allò referit a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

L'OM s'aplica a totes les entitats que integren el sector públic i a qualsevol altra agent receptor de fons PRTR. L'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (en endavant IEEC) és una entitat amb personalitat jurídica pròpia que forma part del sector públic institucional de la Generalitat de Catalunya i que, a més, és un agent receptor i executor de fons del PRTR.

D'acord amb el que preveu l'OM el Pla de Mesures Antifrau s'ha d'estructurar amb els quatre elements claus de l'anomenat cicle antifrau: **prevenció, detecció, correcció i persecució.**

El Pla ha de definir les mesures preventives per reduir el risc residual de frau, preveure mesures de detecció i definir les mesures correctores quan es detecta un cas sospitós de frau.

El Pla haurà de preveure l'avaluació del risc, l'impacte i la probabilitat de risc de frau en les processos clau d'execució del PRTR. També ha d'establir els processos adequats pel seguiment dels casos sospitosos de frau i la corresponent recuperació dels Fons de la UE gastats fraudulentament.

El Pla ha de definir els procediments de seguiment per revisar els processos, procediments i controls relacionats amb el frau efectiu o potencial.

L'OM determina, específicament, que el Pla ha de definir procediments relatius a la prevenció i correcció de situacions de conflicte d'interès, d'acord amb el que estableixen els apartats 1 i 2 de l'article 61 del Reglament Financer de la UE. En particular, d'acord amb el que preveu la lletra i) de l'article 6.5 de l'OM, l'IEEC estableix

Plan de Recuperación, Transformación y resiliencia - Financiado por la Unión Europea - Next GenerationEU

com a obligatòria la subscripció d'una Declaració d'Absència de Conflictes d'interessos (DACI) que hauran de signar totes les persones que participin en els procediments d'execució del PRTR. La formalització d'aquest DACI obliga a les persones que participen als PRTR que es trobin en una situació de conflicte potencial d'interès a comunicar-la al superior jeràrquic, la qual cosa obligarà a actuar al superior jeràrquic per adoptar la decisió que correspongui a cada cas. S'acompanya al pla de mesures antifrau els models DACI de l'IEEC.

En un altre ordre de coses, l'article 64 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic també estableix que els òrgans de contractació han de prendre les mesures adequades per lluitar contra el frau, el favoritisme i la corrupció, i prevenir, detectar i solucionar de manera efectiva els conflictes d'interessos que puguin sorgir en els procediments de licitació amb la finalitat d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència en el procediment i la igualtat de tracte a tots els candidats i licitadors.

L'IEEC ha prioritzat, des de sempre, la pràctica de la transparència en totes les seves actuacions i a tots els nivells de decisió, amb la finalitat de facilitar la rendició de comptes a la societat i de lluitar contra el frau, la corrupció i la situacions de conflictes d'interessos.

2.- DEFINICIONS

Conflicte d'interessos: De conformitat amb l'article 61 del Reglament 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost General de la Unió determina que existeix conflicte d'interessos *"quan els agents financers o la resta de persones que participin en l'execució del pressupost, de forma directa, indirecta o compartida, així com en la gestió, inclosos els actes preparatoris, l'auditoria o el control, vegin compromès el compliment de l'exercici imparcial i objectiu de les seves funcions per l'existència de raons familiars, afectives, d'afinitat política, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal"*.

Al respecte cal tenir en compte que l'entrada en vigor d'aquest reglament:

- i. És aplicable a totes les partides administratives i operatives en totes les Institucions de la UE i tots els mètodes de gestió.
- ii. Cobreix qualsevol tipus d'interès personal, directe o indirecte.
- iii. Davant qualsevol situació que es percebeixi com un potencial conflicte d'interessos s'ha d'actuar.
- iv. Les autoritats nacionals, de qualsevol nivell, han d'evitar i/o gestionar els potencials conflictes d'interessos.

Els possibles actors implicats en el conflicte d'interessos són els següents:

- i. Els treballadors públics que realitzen tasques de gestió, control i pagament i altres agents en els que s'ha delegat alguna d'aquestes funcions.
- ii. Aquells beneficiaris amb fons, que puguin actuar en favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

En l'àmbit de la contractació pública, l'article 64 de la LCSP estableix que el concepte de conflicte d'interès abasta, almenys, qualsevol situació en la que el personal al servei de l'òrgan de contractació, que a més participi en el desenvolupament del procediment de licitació o pugui influir en el seu resultat, tingui directa o indirectament un interès financer, econòmic o personal que pugui semblar que compromet la seva imparcialitat i independència en el context del procediment de licitació.

Tindran la consideració d'agents implicats en el conflicte d'interessos:

- a) Els empleats públics i altres agents en els quals hagin delegat alguna de les seves funcions.
- b) Aquells beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals siguin finançades amb fons públic, que puguin actuar en favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

Atenent la situació que motivaria el conflicte d'interessos, aquest pot distingir-se entre:

- a) **Conflicte d'interès aparent:** es produeix quan els interessos privats d'un empleat públic o beneficiari són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions i obligacions, però finalment no es troba un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en aquests aspectes).

Plan de Recuperación, Transformación y resiliencia - Financiado por la Unión Europea - Next GenerationEU

- b) **Conflicte d'interès potencial:** sorgeix quan un empleat públic o beneficiari té interessos privats de tal naturalesa, que poden ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interessos en el cas que hagués d'assumir en el futur determinades responsabilitats oficials.
- c) **Conflicte d'interès real:** implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic o en el que l'empleat públic té interessos personals que puguin influir de manera indeguda en el desenvolupament dels seus deures i responsabilitats oficials. En el cas d'un beneficiari implicaria un conflicte entre les obligacions contragudes al sol·licitar l'ajuda dels fons i els seus interessos privats que puguin influir de manera indeguda en el desenvolupament de les citades obligacions.

Correccions financeres: les correccions financeres consisteixen en retirades del finançament que es duen a terme quan els pagaments efectuats als projectes finançats per la Unió Europea són erronis degut a irregularitats, per exemple frau.

La Comissió té el compromís de recuperar aquells fons que s'han obtingut o utilitzat de manera fraudulenta i aplicarà la llei en tota la seva extensió per rastrejar aquests pagaments. Aquestes correccions financeres poden suposar la cancel·lació de part o del total de la part de contribució de la Unió Europea a un programa operatiu.

La Comissió disposa d'una sèrie de controls per assegurar que el finançament de la UE s'inverteix adequadament. Per combatre el frau es posen en pràctica amb regularitat procediments de supervisió, certificació de despeses i mesures d'auditoria estrictes.

Corrupció: abús de poder d'un servidor públic per obtenir beneficis de caràcter privat. Els pagaments corruptes faciliten molts altres tipus de frau, com la facturació falsa, les despeses fantasma o l'incompliment de les condicions contractuals.

Frau: L'article 3.1 de la Directiva (UE) 2017/1371, sobre lluita contra el frau que afecta als interessos financers de la Unió, es defineix frau com qualsevol acció o omissió intencionada relativa a:

- a) La utilització o la presentació de declaracions o de documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin per efecte la percepció o la retenció indeguda de fons procedents del pressupost general de la UE o de qualsevol altre pressupost del sector públic.
- b) L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació que tingui el mateix efecte.
- c) El desviament d'aquests fons públics amb finalitats diferents d'aquelles per a les quals en van concedir en un principi.

Irregularitat: Tota infracció d'una disposició del Dret comunitari o dret nacional corresponent a una acció o omissió d'un agent econòmic, encara que no sigui intencionada, i que tingui o tindria per efecte perjudicar al pressupost general de les Comunitats o als pressupostos administrats per aquestes, bé sigui mitjançant la disminució o la supressió d'ingressos procedents de recursos propis percebuts directament per compte de les Comunitats, bé mitjançant una despesa indeguda [Reglament (CE, Euratom) núm. 1988/95, del Consell, de 18 de desembre de 1995]. Aquesta definició també té la seva extensió amb les infraccions que comprometen els pressupostos d'altres administracions públiques o del propi IEEC.

Licitació col·lusòria: alguns contractistes d'una zona geogràfica o d'un sector industrial determinat conspiren per vèncer la competència i augmenten els preus mitjançant diferents mecanismes col·lusoris de licitació.

Plan de Recuperación, Transformación y resiliencia - Financiado por la Unión Europea - Next GenerationEU

Reintegrament: devolució dels imports atorgats d'una subvenció o altres tipologies d'ajuts públics finançats amb fons europeus o de qualsevol altre tipus de fons públic (Pressupost General de l'Estat, Pressupost de la Generalitat, Pressupostos de les Administracions Locals, etc.) per irregularitats en la seva gestió o per qualsevol dels incompliments detallats a l'article 37 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions. El reintegrament de la subvenció està gravat amb els interessos de demora.

Risc: Possibilitat que es produeixi un dany, una lesió, una pèrdua, una responsabilitat, per vulnerabilitats internes o externes d'una organització. Cal mesurar-ne la probabilitat.

Risc acceptable: quantitat de riscos a que una entitat està preparada per exposar-se abans de que una reacció es consideri necessària.

Risc d'irregularitat: possibilitat que es produeix, per acció o omissió, per qualsevol pràctica negligent contrària a la normativa de qualsevol nivell que tingui com a efecte un perjudici en qualsevol pressupost públic.

Risc inherent: risc al que està exposat una entitat en el supòsit de la manca d'existència d'accions per modificar la seva probabilitat o impacte.

Risc residual: risc que roman després d'executar-se les accions de resposta al risc.

Dany: Materialització d'aquella possibilitat en un acte. Cal mesurar-ne l'impacte o gravetat.

Suborn: qualsevol benefici tangible donat o rebut amb la intenció d'influir d'un mode corrupte en el receptor. Com a exemple de coses de valor donades i rebudes per subornar es poden citar regals, el valor dels quals superi el màxim establert a l'organització o empresa; préstecs, cancel·lats o no cancel·lats; ús gratuït a preu reduït d'un apartament; ús gratuït de vehicles en Leasing; pagaments en efectiu, pagament per xec o transferència bancària de falsos honoraris o comissions, en ocasions com a un percentatge del contracte adjudicat, abonament per un intermediari o societat fictícia creada pel receptor, i interessos ocults en la propietat del contractista o venedor corrupte.

3.- DECLARACIÓ ANTIFRAU DE LA FUNDACIÓ INSTITUT D'ESTUDIS ESPACIALS DE CATALUNYA

I.- L'IEEC aprova la següent Declaració Antifrau, que resulta d'aplicació per a la gestió i execució dels fons del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència i per a la contractació pública. També s'aplica, quan així es requereixi, per a la gestió i execució d'altres instruments de finançament de la UE o d'altres programes d'ajuts internacionals, estatals, autonòmics, locals, o qualsevol altre tipus d'actuació que implica l'adopció de mesures de prevenció i lluita contra el frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

II.- L'IEEC ha prioritzat, des dels seus inicis, la pràctica de la transparència en les seves actuacions, amb la finalitat de facilitar la rendició de comptes a la societat.

III.- L'IEEC manifesta el seu compromís de mantenir un alt nivell de qualitat jurídica, ètica i moral, i d'adoptar tots els principis d'integritat, honestat i imparcialitat.

IV.- L'IEEC aplica una política de tolerància zero en relació al frau i la corrupció, per complir les exigències de l'OM, establint un sistema de control dissenyat per prevenir i detectar, en la mesura del possible, i d'acord amb les seves capacitats, qualsevol actuació fraudulenta i, en el seu cas, esmenar les conseqüències i exigir les corresponents responsabilitats.

V.- A través d'aquesta Declaració, l'IEEC es compromet a establir els mecanismes necessaris per detectar i tractar les situacions de conflictes d'interessos, frau i corrupció. Així mateix, es compromet a comunicar als organismes competents els supòsits o sospites de frau detectats, així com les mesures que s'apliquin per a la seva correcció i persecució.

VI.- En l'àmbit de la detecció, qualsevol comunicació es realitzarà amb la màxima confidencialitat, d'acord amb la legislació aplicable en matèria de protecció i divulgació de dades, a fi de garantir l'oportuna protecció al personal que comuniqui qualsevol irregularitat o sospita de frau.

L'IEEC es compromet a establir un sistema d'integritat basat en una estructura ètica robusta; en la detecció, avaluació i gestió de riscos i en la implementació d'una gestió pública professional.

VII.- L'IEEC estableix l'execució d'un Pla de Mesures antifrau de manera proporcionada i estructurada, que conté els quatre elements del cicle antifrau: mesures de prevenció i contingència, mesures de detecció, mesures de correcció i mesures de persecució. Aquest compromís es deriva de l'article 6 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, que preveu mesures de reforç dels mecanismes per a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

4. MESURES DE PREVENCIÓ I CONTINGÈNCIA DIRIGIDES A REDUIR EL RISC DE FRAU

L'aplicació de mesures adequades de prevenció i detecció dels conflictes d'interessos, del frau, de la corrupció i de les irregularitats són els pilars que permeten a la institució reduir el seu risc i, també, són elements dissuasius d'aquestes pràctiques.

Les mesures de **PREVENCIÓ** que l'IEEC ha de posar en marxa són:

- 4.1 Promoció d'una cultura ètica a l'IEEC.
- 4.2 Formació i conscienciació.
- 4.3 Publicació de la informació en lloc destacat a la pàgina web de l'IEEC.
- 4.4 Mesures relacionades amb la prevenció dels conflictes d'interessos. Subscripció d'una Declaració d'Absència de conflictes d'interès (DACI). S'annexa els models que cal implementar als diferents procediments (Annex 1).
- 4.5 Aplicació de forma estricta de la normativa.
- 4.6 Disseny del mapes de riscos.
- 4.7 Revisió dels sistemes de gestió i control intern.

Per cadascuna d'aquestes mesures de prevenció, el Pla Antifrau haurà de definir el seu objectiu, les accions que es duran a terme, la descripció d'aquestes accions i els seus destinataris. També haurà de definir l'estructura organitzativa d'aquestes accions i la distribució dels rols de responsabilitats entre les unitats implicades en la seva execució i avaluació.

4.1.- Promoció d'una cultura ètica a l'IEEC

La primera mesura de prevenció és la integració d'una **cultura ètica**, de la manera que preveu l'Annex III.C de l'OM. Aquesta cultura ètica es basa en el foment de valors com la integritat, objectivitat, rendició de comptes i honradesa.

En el marc d'aquesta cultura ètica l'execució del Pla Antifrau haurà d'establir un codi de conducta davant el frau que, si més no, haurà d'incloure els conflictes d'interès, els obsequis, la confidencialitat i els canals de denúncia.

Els òrgans de govern de l'IEEC manifesten el compromís ferm de la institució contra el frau i es comprometen a comunicar a tots el membres de l'IEEC i tercers col·laboradors que s'espera d'ells un comportament ètic, d'acord amb la Declaració Antifrau de l'IEEC. Aquesta actuació és un reflex del ferm compromís d'aquesta entitat d'una cultura ètica d'integritat que no tolera els comportaments fraudulents.

L'article 54 del Text Refòs de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic regula els principis de conducta dels empleats públics, i el seu apartat 6è estableix que els empleats públics hauran de rebutjar qualsevol regal, favor o servei en condicions més avantatjoses i que vagin més enllà dels usos habituals, socials i de cortesia, sens perjudici del que estableix el Codi Penal. D'altra banda cap empleat de l'IEEC podrà beneficiar-se en compres realitzades a proveïdors, descomptes o condicions més avantatjoses, que excedeixen les condicions generals que per conveni amb l'IEEC s'apliquessin de forma generalitzada.

Plan de Recuperación, Transformación y resiliencia - Financiado por la Unión Europea - Next GenerationEU

Els empleats de l'IEEC que rebin regals, que no tingui la consideració de mostra de cortesia o atenció protocol·lària habitual, els hauran de retornar a la persona que l'hagi enviat, si això no fos possible el lliurarà a una entitat sense ànim de lucre. L'empleat haurà d'informar d'aquest fet al Director de l'IEEC i s'iniciarà una actuació per detectar si aquesta actuació de l'empresa ha estat puntual o és habitual.

A l'Annex 2 es detallen les actuacions específiques dins de les mesures de promoure una cultura ètica a l'IEEC, amb les accions (no exclusives) que caldrà impulsar, els destinataris i les unitats responsables.

4.2.- Formació i conscienciació

D'entre aquestes accions, la **formació és una mesura cabdal**, especialment la que s'adreça a aquells sectors especials de risc, com per exemple en l'àmbit de la gestió de subvencions públiques. Per això s'ha de definir un Pla de Formació que asseguri el coneixement efectiu del Pla de Mesures Antifrau en tots els nivells jeràrquics i d'acord amb llurs responsabilitats. L'assoliment dels objectius del Pla de Formació permetrà augmentar el nivell de conscienciació de la comunitat de l'IEEC i reforça una sòlida cultura ètica de la lluita contra el frau i la corrupció. Aquesta cultura s'ha de mimetitzar a tots els membres de l'IEEC, que han de gaudir d'uns sòlids coneixements que els pugui permetre detectar quan poden existir situacions sospitoses de risc.

Pel que fa a les mesures de formació, es descriu a l'Annex 2 les principals mesures (no exclusives) a implantar.

4.3 Publicació de la informació a la pàgina web de l'IEEC

La tercera mesura de prevenció és la **publicació de la informació en lloc destacat a la pàgina web de l'IEEC**. Les principals mesures (no exclusives) es defineixen a la taula que s'adjunta a l'Annex 2.

4.4 Prevenció de conflicte d'interessos

La quarta mesura és la **prevenció de conflictes d'interessos**, El Pla haurà de definir els procediments relatius a la prevenció i correcció de situacions de conflictes d'interès, de conformitat que el que estableixen els apartats 1r i 2n de l'article 61 del Reglament financer de la UE, també haurà de detallar els mecanismes i protocols que permetin als membres de l'IEEC o tercers afectats comunicar quan es poden trobar en una situació de conflicte d'interès.

D'altra banda i segons preveu la lletra j) de l'article 6.5 de l'OM, tots els que participin en els procediments d'execució del fons PRTR tenen l'obligació de subscriure una **Declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI)**. Pel que afecta a l'IEEC aquesta DACI l'han de formalitzar els membres de l'IEEC i tercers que realitzin tasques de gestió, control, pagament i execució d'actuacions sotmeses a aquest Pla antifrau.

A l'Annex 1 s'acompanya el model de la Declaració d'absència de conflicte d'interessos que correspon al que figura a l'Annex IV de l'OM. A l'Annex 2 es detallen les actuacions específiques dins de les mesures de prevenció dels conflictes d'interessos, amb les accions (no exclusives) a implantar, els destinataris i les unitats responsables.

4.5 La cinquena mesura de prevenció consisteix en **l'aplicació de forma estricta de la normativa**. Pel que fa als conflictes d'interessos, l'IEEC aplica amb rigorositat l'abstenció i recusació regulades als articles 23 i 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic. També aplica de manera rigorosa els

Plan de Recuperación, Transformación y resiliencia - Financiado por la Unión Europea - Next GenerationEU

principis ètics i codi de conducta previst al Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel que s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, i els principis ètics de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. Les actuacions per garantir l'aplicació estricta de la normativa es defineixen a l'Annex 2.

4.6 La sisena mesura de prevenció que resulta essencial i nuclear en l'execució del pla antifrau, consisteix en el **disseny d'un mapa de riscos**, que s'ha d'elaborar diferenciat per àrees d'activitat. Es tracta d'una eina que facilita l'autoavaluació als treballadors de l'IEEC que participen en la gestió i execució d'accions sotmeses al Pla Antifrau. Aquest mapa avalua els riscos, determina la possibilitat real que es produeixin i defineix les mesures de prevenció. Inicialment les àrees que han de ser objecte d'aquest mapa de riscos són la contractació pública, la gestió de subvencions públiques, la gestió de personal i la gestió econòmica i financera. Es pot ampliar a altres àrees en funció de l'abast dels PRTR o d'altres accions que hagin d'estar sotmeses a mesures antifrau.

Dins de cada àrea el mapa de riscos ha d'incloure la descripció de les activitats, la detecció dels riscos que se'n poden derivar, els controls existents, la valoració del risc (baix, mitjà o alt) i les recomanacions de millora.

A l'**Annex 3** s'acompanya el Mapa de riscos en la gestió de la contractació pública ja elaborat.

5. MESURES DE DETECCIÓ

Les mesures de prevenció encara que siguin efectives no poden garantir de manera absoluta la protecció contra el frau i la corrupció i, per això, és necessari que el Pla Antifrau defineixi uns sistemes que permetin detectar a temps el comportaments fraudulents.

El Pla Antifrau haurà de definir tècniques de detecció de conflicte d'interessos, frau, corrupció i irregularitats. Aquestes tècniques han de consistir en accions especialitzades i eficients que involucrin a tots els membres de l'IEEC.

Dins d'aquestes mesures de **DETECCIÓ** tenen un pes primordial les mesures de definició d'indicadors de frau i l'habilitació d'uns canals de denúncia interns.

Les mesures de detecció que s'han de posar en marxa per a l'execució del Pla Antifrau són:

- 5.1 La definició dels indicadors de frau.
- 5.2 La posada en funcionament de canals de denúncia.
- 5.3 La utilització d'eines de prospecció de dades "data mining" o base de dades.
- 5.4 Grup de treball transversal

5.1 Els indicadors de frau (coneguts com a *red flags*) són senyals específics d'alerta que si es produeixen adverteixen que pot existir un indici de que s'està duent a terme una activitat fraudulenta que requereix una immediata acció de la institució. Els indicadors de frau s'han de definir, preferentment, en les àrees d'activitat de la contractació pública, la gestió de subvencions, la gestió econòmica i financera, la gestió de personal. També es pot ampliar a altres àrees que siguin objecte de mesures antifrau.

Per exemple, en l'àmbit de la contractació pública un indicador de frau podria ser que s'accepti de manera continuada un treball car i de baixa qualitat d'una empresa. Aquest indicador d'alerta o *red flag* hauria d'obligar a actuar a la institució, per si al darrera d'aquesta contractació pugui existir, per exemple, un conflicte d'interessos encobert.

Existeixen publicacions accessibles a través d'Internet que defineixen els indicadors, destaquem:

- *Nota informativa sobre indicadores de fraude para el FEDER, el FSE y el FC / Comissió Europea. Es tracta d'un document de treball elaborat per la Comissió que defineix indicadors d'alerta en l'àmbit de la contractació pública.*
- *Detección de conflictos de interés en los procedimientos de contratación pública en el marco de las acciones estructurales : guía práctica para los responsables de la gestión / Oficina Europea de Lluita contra el Fraude, OLAF.*
- *Detección de documentos falsificados en el ámbito de las acciones estructurales : guía práctica para las autoridades de gestión / Oficina Europea de Lluita contra el Fraude, OLAF*
- *Compendio de casos anónimos : acciones estructurales / Oficina Europea de Lluita contra el Fraude, OLAF*
- *Riscos per a la integritat en la contractació pública : documents de treball. 03 Identificació de riscos 12 àrees de riscos d'irregularitats frau o corrupció que cal avaluar. / Oficina Antifrau de Catalunya*
- *Procedimiento de comunicación de hechos que puedan ser constitutivos de fraude o irregularidad en*

Plan de Recuperación, Transformación y resiliencia - Financiado por la Unión Europea - Next GenerationEU

relación con proyectos u operaciones financiados total o parcialmente con cargo a fondos procedentes de la Unión Europea / Junta de Andalucía. Consejería de Economía, Conocimiento, Empresas y Universidad.

L'execució del Pla Antifrau haurà de definir com ha d'actuar la institució en cas de detectar *red flags* i el rol de responsabilitats en aquestes actuacions. Cada indicador s'acompanya amb la qualificació del risc que se'n deriva (alt, mitjà o baix). El Pla també haurà de definir les unitats responsables del seguiment i detecció dels corresponents indicadors, els rols de responsabilitats i el protocol d'actuació en el supòsit de detectar una situació d'alerta.

5.2 La posada en marxa d'un **canal de denúncia** està prevista la Directiva (UE) 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell de 23 d'octubre de 2019 relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del Dret de la Unió. El capítol II d'aquesta Directiva regula les denúncies internes i el seu seguiment i, entre altres qüestions, estableix que els Estats membres promouran la comunicació a través de canals de denúncia interns i vetllaran per a que les entitats del sector públic i privat estableixin canals i procediments de denúncies internes i el seu seguiment. L'article 9 de la Directiva detalla allò que ha d'incloure els procediments de denúncia interna i el seu seguiment.

D'acord amb el que estableix aquest article el canal de denúncia intern de l'IEEC ha de garantir que es protegeixi la confidencialitat del denunciador i de qualsevol tercer, que s'impedeixi l'accés a la denúncia de personal no autoritzat, lliurar al denunciador un acusament de rebut de la denúncia, designar una persona o departament imparcial que sigui competent pel seguiment de les denúncies i que aquest seguiment sigui diligent.

Les mesures antifrau hauran de garantir que l'IEEC protegeixi al denunciador amb accions que assegurin la seva confidencialitat; que el protegeixin contra la repressió, per exemple si el cap denunciador el sotmet a una degradació laboral; i també amb mesures de suport, per exemple oferir assessorament.

El canal de denúncia de l'IEEC ha de tenir en compte les reflexions de l'Oficina Antifrau de Catalunya que recull a la publicació "Canal intern d'alertes: reflexions en relació amb la implantació de canals interns d'alertes en els ens públics: exigències normatives".

Els aspectes nuclears d'aquest canal de denúncia són la seva implantació, el disseny dels corresponents procediments per rebre, tramitar, i emetre un pronunciament sobre aquestes denúncies o alertes i les mesures per protegir les persones alertadores o denunciadors.

5.3 El tercer mecanisme de detecció del frau és l'ús de **bases de dades**, com pot ser la Base de Dades Nacional de Subvencions (BDNS), eines de prospecció de dades (*data mining*). Com a exemple, ARACHNE és una eina de prospecció de dades que identifica actuacions que poden ser susceptibles de presentar risc de frau.

El Pla de Mesures Antifrau haurà de definir els rols de responsabilitats en la utilització d'aquestes eines i els protocols d'actuació en cas de detectar a través d'aquests instruments sospites de realització d'activitats fraudulentament.

5.4 L'últim mecanisme de detecció del frau és la creació d'un **Grup de Treball Transversal** que s'encarregui d'examinar i gestionar les alertes comunicades al canal de denúncia per avaluar la possible existència de frau

o sospita fonamentada en l'execució d'actuacions finançades pels fons provinents del MRR.

6. MESURES DE CORRECCIÓ DEL FRAU

Respecta a les mesures de **CORRECCIÓ**, en el cas de detecció de possibles situacions de frau, corrupció o conflicte d'interessos, o bé la sospita fundada, l'IEEC té la obligació immediata de:

- A. Suspendre el procediment afectat per aquesta situació.
- B. Notificar aquesta circumstància a les autoritats competents.
- C. La revisió de tots aquells projectes o actuacions que hagin pogut estar exposats als mateixos riscos.

En el cas específic de sospites de situacions de frau, corrupció, conflicte d'interessos i irregularitats relacionades amb els fons PRTR, l'IEEC també haurà d'informar d'aquesta situació a l'organisme intermedi, l'autoritat de gestió i l'autoritat de control.

En els casos de detecció de situacions frau l'òrgan tècnic que determini el Pla Antifrau haurà d'avaluar de manera immediata la incidència del frau i qualificar-la com a sistèmica o puntual.

En el cas que la incidència detectada sigui sistèmica l'òrgan tècnic que determini el Pla Antifrau haurà de dur a terme una revisió exhaustiva i amb esperit crític dels mecanismes de prevenció i de control intern relacionats amb el supòsit que ha donat lloc a la situació de frau demostrada. Un cop revisat, si es conclou que els mecanismes no són suficients, modificar-los i reforçar-los per evitar que en el futur es puguin repetir els fets fraudulents analitzats.

Si la sospita esdevé una situació de frau l'IEEC haurà de recuperar els fons de la UE gastats fraudulentament i retirarà els projectes o part dels projectes afectats pel frau, finançats o a finançat pel PRTR. També haurà d'aplicar les mesures de persecució que es detallen en l'apartat 7.

Per poder dur a terme de manera efectiva aquestes mesures de correcció el Pla Antifrau haurà de determinar:

- A. Les autoritats o òrgans de l'IEEC a qui correspon actuar en cas de detecció de sospites de conductes fraudulentes.
- B. L'òrgan tècnic que haurà d'avaluar la incidència del frau, per qualificar-lo com a sistèmic o puntual.
- C. El protocol d'actuació per aplicar les mesures correctores.

El Pla Antifrau ha de garantir la imparcialitat d'aquestes autoritats o òrgans que intervinguin en les mesures de correcció del frau i també haurà de garantir que aquestes autoritats o òrgans puguin actuar sense influències d'altres unitats o òrgans de l'IEEC. El Pla Antifrau haurà de configurar mecanismes de gestió de conflictes d'interessos de les autoritats, o membres dels òrgans implicats en qualsevol de les fase d'aplicació de les mesures de correcció.

El Pla Antifrau haurà de definir els mecanismes de comunicació de les sospites de frau i els protocols d'actuació.

7. MESURES DE PERSECUCIÓ

Les mesures de **PERSECUCIÓ** del frau, la corrupció o els conflictes d'interessos es detallen a l'article 6.6 de l'OM i al seu Annex III.C. En aquells supòsit que es detecti un possible frau, o una sospita fundada, l'IEEC haurà de:

- Comunicar els fets produïts a l'entitat amb capacitat de decisió, o a l'entitat que hagi encomanat l'execució de l'activitat. En el cas dels fons europeus del PRTR comunicar a l'organisme intermedi, l'autoritat de gestió i l'autoritat de control.
- Denunciar els fets a les autoritats públiques competents, si escau. L'IEEC interposa la denúncia davant el Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA), l'Oficina Antifrau de Catalunya i altres autoritats públiques que siguin competents.
- Iniciar una informació reservada per depurar responsabilitats.
- Denunciar els fets davant el Ministeri Fiscal i tribunals competents, si escau.
- Incoar expedients disciplinaris.

El Pla Antifrau haurà d'especificar quins són els òrgans competents de l'IEEC per posar en marxa o dur a terme aquestes accions de persecució.

8. MESURES DE SEGUIMENT

L'última fase d'un procés de gestió de riscos, un cop identificats, analitzats i avaluats, així com establertes les mesures preventives i contingents, és preparar i fer el seguiment de la seva implantació.

En aquesta fase, per tant, s'han de determinar aspectes com el tipus de seguiment que es durà a terme, valorar si aquest s'inserirà en algun procés ja existent dins de la institució o si, per contra, cal definir-ne un de nou, decidir la freqüència amb què es duran a terme les accions de seguiment acordades o escollir el mètode per recollir i compartir la informació amb la resta de l'organització, entre d'altres.

L'objectiu de fer un seguiment periòdic de la implantació del Pla Antifrau serà valorar l'efectivitat de les mesures preventives, així com identificar nous riscos que calgui analitzar, avaluar i tractar. Igualment, el seguiment també haurà de preveure la revisió i actualització, si s'escau, de les mesures contingents així com de les alertes definides prèviament.

Per poder dur a terme de manera efectiva aquestes mesures de correcció el Pla Antifrau haurà de determinar:

- A. Reunions periòdiques de seguiment del Pla Antifrau.
- B. Informes periòdics sobre l'execució del Pla Antifrau.

9. EQUIP TÈCNIC DE TREBALL

La Declaració Institucional Antifrau i el Pla de Mesures Antifrau són eines de planificació per prevenir, detectar i donar resposta als riscos de corrupció i frau. Des del punt de vista organitzatiu l'elaboració d'aquestes eines s'ha de dur a terme amb la dedicació d'unitats de diferents àmbits d'especialització en els processos de gestió i execució.

Un equip de treball de caràcter tècnic format íntegrament per personal de l'IEEC serà el responsable d'elaborar els documents i les seves modificacions que s'han de sotmetre a debat i votació de l'òrgan competent.

Aquest equip de treball estarà integrat pel personal designat a tal efecte de les diferents àrees i oficines de l'IEEC.

Al llarg del desenvolupament del Projecte s'informarà al Patronat de l'IEEC del grau de desenvolupament del Pla, i de la implementació de les mesures que aquest conté.

Barcelona, 1 de desembre de 2022.

Ignasi Ribas Canudas
Director IEEC

Pilar Montes Marbà
Directora de l'Àrea de Gestió/ Gerent IEEC

ANNEX 1: MODELS DE DECLARACIÓ D'ABSÈNCIA DE CONFLICTE D'INTERESSOS (DACI)

Model 1. Participants en el procés de preparació i tramitació de l'expedient.

- Personal que participa en el procés de preparació, tramitació, gestió o execució de l'expedient
- Membres de la Mesa de Contractació

Expedient: IEEC/___/___

Objecte del Contracte/subvenció:

A fi de garantir la imparcialitat en el procediment de contractació/subvenció abans referenciat, el/la Sr./Sra. _____ amb DNI/NIE/Passaport _____, com a participant en el procés de preparació, tramitació, gestió o execució de l'expedient, _____ IEEC/___/___.

DECLARA:

PRIMER.- Estar informat del següent:

1. Que l'article 61.3 «Conflicte d'interessos», del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol (Reglament financer de la UE) estableix que «existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interès personal.»
2. Que l'article 64 «Lluita contra la corrupció i prevenció dels conflictes d'interessos» de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, té la fi d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència en el procediment i assegurar la igualtat de tracte a tots els candidats i licitadors.
3. Que l'article 23 «Abstenció», de la Llei 40/2015, d'1 octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, estableix que hauran d'abstenir-se d'intervenir en el procediment «les autoritats i el personal al servei de les Administracions en els qui es donin algunes de les circumstàncies assenyalades en l'apartat següent», sent aquestes:
 - a) Tenir interès personal en l'assumpte de què es tracti o en un altre en la resolució del qual pogués influir la d'aquell; ser administrador de societat o entitat interessada, o tenir qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.
 - b) Tenir un vincle matrimonial o situació de fet assimilable i el parentiu de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon, amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o societats interessades i també amb els assessors, representants legals o mandataris que intervinguin en el procediment, així com compartir despatx professional o estar associat amb aquests per a l'assessorament, la representació o el mandat.
 - c) Tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones esmentades en l'apartat anterior.

Plan de Recuperación, Transformación y resiliencia - Financiado por la Unión Europea - Next GenerationEU

- d) Haver intervingut com a perit o com a testimoni en el procediment de què es tracti.
- e) Tenir relació de servei amb persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol tipus i en qualsevol circumstància o lloc».

SEGON.- Que no es troba culpable en cap situació que pugui qualificar-se de conflicte d'interessos de les indicades en l'article 61.3 del Reglament Financer de la UE i que no concorre en les seva persona cap causa d'abstenció de l'article 23.2 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic que pugui afectar el procediment de licitació.

TERCER.- Que es compromet a posar en coneixement de l'òrgan de contractació, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interessos o causa d'abstenció que doni o pogués donar lloc a aquest escenari.

QUART.- Que coneix que, una declaració d'absència de conflicte d'interessos que es demostrï que sigui falsa, implicarà les conseqüències disciplinàries, administratives i judicials que estableixi la normativa d'aplicació.

Data i signatura, nom complet i DNI.

Plan de Recuperación, Transformación y resiliencia - Financiado por la Unión Europea - Next GenerationEU

Model 2. Adjudicatària

Expedient: IEEC/___/___

Objecte del Contracte/subvenció:

A fi de garantir la imparcialitat en el procediment de contractació/subvenció abans referenciat, el/la Sr./Sra. _____ amb DNI/NIE/Passaport _____, com a representant de l'empresa (denominació/ domicili social i NIF) declara que ni aquesta empresa ni els seus representants:

DECLARA

PRIMER. Respecte al contracte actual, no es troben en una situació de conflicte d'interessos, d'acord amb l'article 61.3 «Conflicte d'interessos», del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol (Reglament financer de la UE).

SEGON. Es comprometen a posar en coneixement de l'òrgan de contractació, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interessos que doni o pogués donar lloc a aquest escenari.

TERCER. No han fet ni faran cap mena d'oferta de la qual pugui derivar-se algun avantatge respecte al contracte actual.

QUART. No han concedit ni concediran, no han intentat ni intentaran obtenir, i no han acceptat ni acceptaran cap mena d'avantatge, financera o en espècie, en favor d'una persona o en nom d'aquesta, quan tal avantatge constitueixi una pràctica il·legal o impliqui corrupció, directament o indirectament, per ser un incentiu o una recompensa relacionada amb l'execució del contracte actual.

CINQUÈ. Coneixen que, una declaració d'absència de conflicte d'interessos que es demostrï que sigui falsa, implicarà les conseqüències administratives i judicials que estableixi la normativa d'aplicació.

Data i signatura, nom complet i DNI.

Model 3. Òrgan de contractació

Expedient: IEEC/___/___

Objecte del Contracte/subvenció:

A fi de garantir la imparcialitat en la convocatòria referenciada, els sotasignats, com a òrgan de contractació, declaren:

PRIMER.- Estar informats del següent:

1. Que l'article 61.3 «Conflicte d'interessos», del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol (Reglament financer de la UE) estableix que «existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interès personal.»
2. Que l'article 64 «Lluita contra la corrupció i prevenció dels conflictes d'interessos» de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, té la fi d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència en el procediment i assegurar la igualtat de tracte a tots els candidats i licitadors.
3. Que l'article 23 «Abstenció», de la Llei 40/2015, d'1 octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, estableix que hauran d'abstenir-se d'intervenir en el procediment «les autoritats i el personal al servei de les Administracions en els qui es donin algunes de les circumstàncies assenyalades en l'apartat següent», sent aquestes:
 - a) Tenir interès personal en l'assumpte de què es tracti o en un altre en la resolució del qual pogués influir la d'aquell; ser administrador de societat o entitat interessada, o tenir qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.
 - b) Tenir un vincle matrimonial o situació de fet assimilable i el parentiu de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon, amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o societats interessades i també amb els assessors, representants legals o mandatari que intervinguin en el procediment, així com compartir despatx professional o estar associat amb aquests per a l'assessorament, la representació o el mandat.
 - c) Tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones esmentades en l'apartat anterior.
 - d) Haver intervingut com a perit o com a testimoni en el procediment de què es tracti.
 - e) Tenir relació de servei amb persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol tipus i en qualsevol circumstància o lloc».

Plan de Recuperación, Transformación y resiliencia - Financiado por la Unión Europea - Next GenerationEU

SEGON. Que no es troben culpables en cap situació que pugui qualificar-se de conflicte d'interessos de les indicades en l'article 61.3 del Reglament Financer de la UE i que no concorre en les seves persones cap causa d'abstenció de l'article 23.2 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic que pugui afectar el procediment de licitació.

TERCER. Que es comprometen a posar en coneixement de l'Àrea de Gestió/Gerència, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interessos o causa d'abstenció que doni o pugués donar lloc a aquest escenari.

QUART. Conec que, una declaració d'absència de conflicte d'interessos que es demostrï que sigui falsa, implicarà les conseqüències disciplinàries, administratives i judicials que estableixi la normativa d'aplicació.

Data i signatura, nom complet i DNI.

ANNEX 2: TAULA D'ACTUACIONS ESPECÍFIQUES EN MESURES DE PREVENCIÓ

4.1 Formació	
Objectiu:	<p>Que el personal de l'IEEC i tercers destinataris de la formació siguin capaços de:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Conèixer els conceptes i tipologies de conflictes d'interessos, frau, corrupció, i irregularitats en la gestió de subvencions. ● Detectar quan es pot produir un supòsit de conflicte d'interessos, de frau, corrupció, o d'irregularitats en la gestió de subvencions. ● Augmentar el nivell de conscienciació del personal de l'IEEC respecte a la cultura antifrau. ● Identificar, a través dels indicadors o "red flags" de la seva àrea de treball, quan es pot produir una activitat fraudulenta. ● Conèixer els canals de denúncia. <p>Que els responsables de les àrees de treball de l'IEEC rebin una formació específica que els permeti</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Aprofundir en el coneixement dels conceptes i les mesures de prevenció, detecció, correcció i persecució del frau, corrupció, conflicte d'interessos, o irregularitats. ● Actuar amb celeritat en el cas de possibles conflictes d'interès o sospites de frau, corrupció o irregularitats. ● Identificar a través dels indicadors o "red flags" quan es poden produir una activitat fraudulenta.
Accions:	Fer diferents modalitats d'accions formatives amb continguts teòrics i pràctics.
Descripció de les accions	Formació presencial, on-line o mixta. La formació també pot tenir la forma de seminaris, taules rodones, tallers o jornades.
Destinataris:	Formació adreçada al personal de l'IEEC que participa en qualsevol nivell de gestió, control o execució de les accions del PRRT o en contractació del sector públic.
Àrees responsables:	A determinar.

Plan de Recuperación, Transformación y resiliencia - Financiado por la Unión Europea - Next GenerationEU

4.2 Publicar informació en un lloc destacat de la pàgina Web de l'IEEC.	
Objectiu:	Donar a conèixer al personal de l'IEEC i a la societat en general les mesures antifrau de l'IEEC.
Accions:	Publicar a la Web totes les mesures de lluita contra el frau i la corrupció que aplica l'IEEC.
Descripcions de les accions:	<p>Editar a la web de l'IEEC de forma interoperable i estructurada tota la informació relativa a la política antifrau de l'IEEC.</p> <p>Incloure aquesta documentació dins del Portal de Transparència de l'IEEC però de manera que permeti l'accés i consulta de manera diferenciada a la resta de la informació existent en aquest portal.</p> <p>Actualitzar periòdicament aquesta informació.</p>
Destinatari:	Qualsevol persona interessada en conèixer les mesures antifrau de l'IEEC.
Unitats responsables:	A Determinar.

4.3 Promoure una cultura ètica a l'IEEC	
Objectiu:	Difondre els principis i valors de conducta que han d'orientar l'actuació i organització dels càrrecs i empleats públics de l'IEEC i dels tercers col·laboradors.
Accions:	<p>Fomentar els valors de la integritat, objectivitat, rendició de comptes honradesa.</p> <p>Definir un codi de conducta davant el frau que inclogui els obsequis, els conflictes d'interessos, confidencialitat, canals de denúncia internes i externes.</p> <p>Missatges dels òrgans de govern de l'IEEC que manifestin als seus destinataris que s'espera d'ells un comportament ètic, d'acord amb el Pla Antifrau i i els codis de conducta de l'IEEC. Aquests missatges es poden adreçar als treballadors de l'IEEC, a tercers col·laboradors, als beneficiaris de subvencions, als adjudicatariis de contractes públics, o a empreses que contractin els serveis de l'IEEC.</p>

Descripcions de les accions:	A determinar.
Destinataris:	Tota personal de l'IEEC i tercers amb qualsevol vincle amb l'IEEC (contractistes, concessionaris, col·laboradors, patrocinadors, etc.).
Unitats responsables:	A determinar.

4.4 Prevenció dels conflictes d'interessos	
Objectiu:	Donar a conèixer al personal de l'IEEC quan es produeix una situació de conflicte d'interès i establir els canals per comunicar quan es produeix aquesta situació.
Accions:	Comunicar i informar al personal de l'IEEC i tercers col·laboradors sobre les diferents modalitats de conflicte d'interès. Subscriure la Declaració d'Absència de Conflicte d'Interessos (DACI). Definir els protocols de comunicació de situacions que pugui suposar l'existència d'un conflicte d'interès.
Descripcions de les accions:	Fer activitat de formació, conscienciació i informació sobre les diferents modalitats de conflictes d'interessos. Establir l'obligatorietat de subscriure la Declaració d'Absència de Conflicte d'Interessos (DACI) a totes les persones, per raó de la seva activitat de gestió o execució d'activitats finançades amb fons del PRTR, en contractació pública o qualsevol altra actuació que requereixi la subscripció d'aquesta DACI. Establir un sistema eficient d'arxiu electrònic d'aquestes declaracions. Definir els protocols de comunicació en cas d'existir situacions de conflicte d'interès i determinar dins d'aquest protocol el director/directora/cap a qui s'ha de fer la comunicació.
Destinataris:	El personal que redacta documents de licitacions, bases i convocatòries, els experts que avaluin les sol·licituds o les ofertes, les persones que formen part de les meses de contractació, dels comitès d'avaluació i els òrgans col·legiats que intervenen en el procediment. En tot cas els òrgans

Plan de Recuperación, Transformación y resiliencia - Financiado por la Unión Europea - Next GenerationEU

	<p>col·legiats podran realitzar aquesta DACI a l'inici de la reunió per tots els intervinents i reflectir-la a l'acta.</p> <p>També s'ha d'establir l'obligatorietat d'aportar la DACI pels beneficiaris de subvencions, els adjudicataris de contractes, els concessionaris i els tercers col·laboradors o qualsevol que, dins dels requisits de les adjudicacions o concessions, han de dur a terme activitats que presentin un conflicte d'interessos potencial.</p> <p>Les persones que intervenen en els procediments de gestió, control o execució de les accions subjectes a aquestes mesures antifrau.</p>
Unitats responsables:	A determinar.

ANNEX 3. MAPA DE RISCOS EN LA GESTIÓ DE LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA

ACTIVITATS	RISCOS	CONTROLS EXISTENTS	VALORACIÓ	RECOMANACIONS DE MILLORA
1. Actuacions preparatòries	Risc de no detecció de conflictes d'interessos: qualsevol situació en la que els membres de la Mesa de Contractació Administrativa i personal de les unitats promotores de la contractació, que a més participi en el desenvolupament del procediment de licitació o pugui influir en el resultat del mateix, tingui directa o indirectament un interès financer, econòmic o personal que pogués semblar que compromet la seva imparcialitat i independència en el context del procediment de licitació.	Articulat del Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (TREBEP) en matèria de deures dels empleats públics, principis ètics i principis de conducta.	Baix. En l'expedient de Contractació, els membres de la Mesa de Contractació Administrativa, així com el signant dels informes tècnics de valoració, signen una declaració conforme no estan en situació d'afectació de conflicte d'interès que pugui comprometre la seva imparcialitat o independència en el procés de licitació, d'acord amb el que estableix l'art. 64 de la LCSP. Com a simple declaració, no exclou l'existència real de conflictes d'interessos.	La signatura, per part dels intervinents al procediment de contractació, de la Declaració d'Absència de conflicte d'Interessos (DACI), prevista en l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la que es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, en relació a aquests expedients. La consulta, quan sorgeixin dubtes, als directoris o Registres públics que s'escaiguin, com per exemple al Registre Mercantil.

ACTIVITATS	RISCOS	CONTROLS EXISTENTS	VALORACIÓ	RECOMANACIONS DE MILLORA
<p>2.Actuacions preparatòries</p>	<p>Demanda d'obres, subministraments i serveis que no responen a una necessitat real: sobre dimensionament; objecte innecessari; ineficient utilització dels fons públics; etc.</p>	<p>En les licitacions dels procediments oberts, restringits i negociats, la unitat que proposa la contractació, ha de definir de manera precisa en la memòria justificativa, les necessitats que es pretenen cobrir mitjançant el contracte.</p>	<p>Baix. Valoració per part del l'Àrea de Gestió/ Gerència de l'IEEC de l'adequació del contracte a les finalitats institucionals, així com del contingut de la memòria justificativa. Possibilitat de contingència en els contractes menors.</p>	<p>Codi de bones pràctiques: definició de les millors pràctiques a dins i fora de l'IEEC. Definir de forma precisa les necessitats que es pretenen satisfer i justificar la idoneïtat de l'objecte del contracte per a satisfer-les.</p>
<p>3.Actuacions preparatòries</p>	<p>Elecció de procediments inadequats que limitin indegudament la concurrència o la lliure competència: inèrcies en l'elecció del procediment sense realitzar un examen de l'objecte de la licitació.</p>	<p>Determinació per l'Àrea jurídica de l'IEEC i l'òrgan de contractació del procediment més adequat en funció de la naturalesa del contracte.</p>	<p>Baix. Amb caràcter general, el control es porta a terme amb criteris independents per l'Àrea jurídica de l'IEEC.</p>	<p>Evitar la tramitació de contractes urgents. Exigir una motivació molt justificada respecte a la utilització de procediments que la Llei contempla com a excepcionals.</p>

ACTIVITATS	RISCOS	CONTROLS EXISTENTS	VALORACIÓ	RECOMANACIONS DE MILLORA
4.Actuacions preparatòries	Risc de determinació d'un preu del contracte no ajustat al mercat: sobreestimació o subestimació del valor del contracte; utilització d'estimacions no basades en metodologies sòlides.	Control per part de l'Àrea jurídica de l'IEEC i l'òrgan de contractació	Baix. La sobreestimació o subestimació del valor del contracte, així com la utilització d'estimacions no basades en metodologies sòlides. és habitualment detectada per l'Àrea jurídica de l'IEEC, i en aquest cas es demanen aclariments a la unitat proposant de la contractació.	Incloure en els expedients, una justificació adequada respecte al càlcul del valor estimat del contracte. Incloure en la memòria justificativa i posteriorment en els plecs de clàusules administratives, els paràmetres i valors que permetran apreciar el caràcter anormal o desproporcionat de les ofertes.

ACTIVITATS	RISCOS	CONTROLS EXISTENTS	VALORACIÓ	RECOMANACIONS DE MILLORA
5. Licitació	Limitació de la concurrència, per manca de transparència en les licitacions	<p>Publicació en el Perfil del Contractant de l'IEEC, allotjat a la Plataforma de Serveis de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya.</p> <p>Publicació en el Diari Oficial de la Unió Europea, en els casos que resulti preceptiu.</p>	<p>Baix. Els procediments de contractació amb publicitat es troben accessibles a la plataforma indicada, i si escau, al Diari oficial esmentat.</p> <p>Els contractes menors, amb les excepcions legalment previstes, es publiquen trimestralment, indicant al menys, el seu objecte, durada, l'import d'adjudicació, inclòs l'IVA, i la identitat de l'adjudicatari, ordenant els contractes per la identitat de l'adjudicatari.</p>	<p>Valorar estendre la publicitat als casos en que legalment no sigui exigible</p>

ACTIVITATS	RISCOS	CONTROLS EXISTENTS	VALORACIÓ	RECOMANACIONS DE MILLORA
6. Licitació	Risc de limitacions en l'accés a la informació contractual necessària per preparar les ofertes.	<p>En els procediments oberts, restringits i negociats amb publicitat, l'IEEC proporciona als licitadors l'accés electrònic (sense cost) a tota la documentació contractual necessària per a l'elaboració de les ofertes des de la data de publicació de l'anunci de licitació.</p> <p>Publicació dels documents essencials per a la licitació en el Perfil del Contractant de l'IEEC i a la Plataforma de Serveis de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya.</p> <p>En el cas de licitacions que requereixin prèvia invitació, també es faciliten aquests documents essencials per a preparar les ofertes.</p> <p>Inclusió en els Plecs de Clàusules Administratives Particulars de la possibilitat que els licitadors puguin sol·licitar aclariments respecte als plecs o resta de documentació.</p>	<p>Baix. Tots els procediments de licitació amb publicitat es troben accessibles en les plataformes indicades.</p>	<p>Establir terminis de recepció d'ofertes i sol·licituds, de manera que permetin raonablement la preparació de les ofertes, tenint en compte la complexitat del contracte.</p>

ACTIVITATS	RISCOS	CONTROLS EXISTENTS	VALORACIÓ	RECOMANACIONS DE MILLORA
7. Licitació	No detecció de pràctiques anticompetitives o col·lusòries.	En l'exercici de les seves funcions, la Mesa de Contractació, o en el seu defecte, l'òrgan de contractació, observarà si existeixen indicis fundats de conductes col·lusòries en el procediment de contractació, en el sentit definit en la Llei 15/2007, de 3 de juliol, de Defensa de la Competència. Inclusió en els plecs de l'exigència de declaració d'empreses pertanyents al mateix Grup (en el model de declaració responsable).	Mitjà. Els controls existents no poden garantir plenament la no existència d'aquest tipus de pràctiques anticompetitives.	Formar al personal que participin en l'examen de les proposicions, en la detecció d'indicis de manipulació de licitacions advertits per la Comissió Nacional del Mercat de la Competència.

ACTIVITATS	RISCOS	CONTROLS EXISTENTS	VALORACIÓ	RECOMANACIONS DE MILLORA
8. Licitació	Risc de limitació de la concurrència, mitjançant la utilització inadequada del procediment negociat sense publicitat	Per part de l'Àrea jurídica de l'IEEC es verifica que es compleixen els requisits de l'article 168 de la LCSP, per a justificar la utilització del procediment negociat sense publicitat. La memòria justificativa de l'expedient, ha d'incloure una justificació específica de l'elecció d'aquest procediment.	Baix. Per part de l'Àrea jurídica de l'IEEC existeix un control del compliment dels requisits que justifiquen l'elecció d'aquest procediment, exigint-se en els casos pertinents, els corresponents certificats.	Fomentar bones pràctiques que garanteixin els principis d'igualtat de tracte, no discriminació i lliure competència. Planificar amb la suficient antelació les contractacions, de manera que permeti la seva licitació a través de procediments oberts o restringits, fomentant la concurrència.

ACTIVITATS	RISCOS	CONTROLS EXISTENTS	VALORACIÓ	RECOMANACIONS DE MILLORA
9. Adjudicació	Risc de falta d'objectivitat i transparència, en la valoració de les ofertes	Publicació en el Perfil del Contractant de la composició de la Mesa de Contractació, així com de les Actes de les Meses i dels informes tècnics que motiven l'adjudicació.	Mitja. No existeixen altres controls, més enllà dels regulats en el TREBEP en matèria de deures dels empleats públics, principis ètics i principis de conducta.	Declaració signada pels membres de les meses de contractació, i pel signant de l'informe tècnic de valoració i, si escau, del comitè d'experts, d'absència de conflicte d'interessos.
10. Execució	Risc d'absència o deficient justificació de les modificacions contractuals	Por part de l'Àrea jurídica de l'IEEC es verifica que la modificació proposada es troba recollida entre les causes i amb els límits establerts en la LCSP, per a justificar la mateixa. També es demana la proposta signada pel responsable del contracte.	Mitja. En ocasions, les modificacions tenen el seu origen en una deficient delimitació de l'objecte del contracte, en el moment de la seva licitació o la determinació d'un preu no ajustat al mercat (reducció de terminis o procediments de licitació; limitacions pressupostàries; etc.).	Justificar motivadament l'origen de qualsevol modificació, evitant invocacions genèriques dels supòsits legals que les puguin emprar. Publicar les modificacions en els mitjans que resultin perceptius.

ACTIVITATS	RISCOS	CONTROLS EXISTENTS	VALORACIÓ	RECOMENACIONS DE MILLORA
11. Execució	Rebre prestacions deficientes o de qualitat inferior a les ofertes per l'adjudicatària.	Els controls s'exerceixen directament per l'àrea de l'IEEC que proposa el contracte. Així mateix, el responsable del contracte ha d'informar si s'ha complert satisfactòriament el mateix, un cop vençut el termini de garantia, als efectes de la devolució o incautació, si escau, de la garantia definitiva prevista en l'adjudicació.	Alt. Els controls existents no garanteixen la no existència de possibles alteracions.	Deixar constància en l'expedient, a través del responsable del contracte, d'un pronunciament exprés sobre el compliment d'aquelles característiques de la prestació que es van tenir en compte en la valoració de la proposta d'adjudicació del contracte.
12. Execució	No exigir responsabilitats per incompliments contractuals	Els controls es duen a terme per l'àrea de l'IEEC proposant del contracte i pel responsable del contracte, durant l'execució del mateix.	Baix. Les penalitats es troben taxades, tant en la legislació com en els plecs reguladors de la contractació.	Deixar constància en l'expedient de que no s'ha produït, durant l'execució del contracte, cap incompliment que portés aparellat la imposició de penalitats.